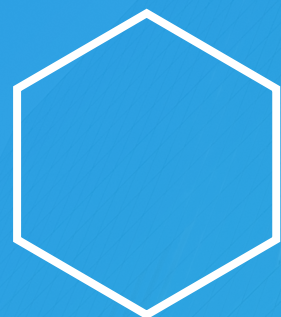

KOMPLAYENS XIZMATI

Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlari

So‘ngi yillarda mamlakatimizda korrupsiyaga qarshi kurashishda natijalarga erishildimi?

Davlatlarda korrupsiya darajasi va unga qarshi kurashish borasida hukumatlar tomonidan amalga oshiriladigan ishlarni baholab boruvchi “Transparency International” tashkilotining tahliliga ko‘ra, 2023, 2024-yillarda Korrupsiyani qabul qilish indeksi (CPI) bo‘yicha, dunyoning 180ta davlatlar orasida O‘zbekiston 121-o‘rinni egalladi (36 pog‘ona ko‘tarildi).

Ma’lumot uchun:

2017-yilda 157 o‘rin;

2018-yilda 158 o‘rin;

2019-yilda 153 o‘rin;

2020, 2021-yillarda 140 o‘rin;

2023, 2024-yillarda 121 o‘rin.

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2023

The perceived levels of public sector corruption in 180 countries/territories around the world.

#CPI2023
www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2024) is licensed under CC BY-ND 4.0

Bugungi
kunda

Korrupsiyaga qarshi kurashish
O‘zbekiston Respublikasining davlat
siyosati sifatida belgilandi

Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosati davlat dasturlari va boshqa dasturlar asosida amalga oshirilishi mumkin.

O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida” Qonunning 6-moddasi

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SOHASIDAGI DAVLAT SIYOSATINING ASOSIY YO‘NALISHLARI:

- 1) aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish;
- 2) davlat va jamiyat hayotining barcha sohalarida korrupsiyaning oldini olishga doir chora-tadbirlarni amalga oshirish;
- 3) korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni o‘z vaqtida aniqlash, ularga chek qo‘yish, ularning oqibatlarini, ularga imkon beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi prinsipini ta‘minlash.

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHGA QARATILGAN NORMATIV HUJJATLAR:

O‘zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi O‘RQ-419-son “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni;
O‘zbekiston Respublikasining Qonunlari: “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to‘g‘risida”gi 2017-yil 11-sentyabrdagi O‘RQ-445-son, “Davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari faoliyatining ochiqligi to‘g‘risida”gi 2021-yil 21-apreldagi O‘RQ-369-son, “Ma’muriy tartib-taomillar to‘g‘risida”gi 2018-yil 8-yanvardagi O‘RQ-457-son, “Jamoatchilik nazorati”gi 2018-yil 12-apreldagi O‘RQ-474-son, “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi 2019-yil 10-maydagi O‘RQ-537-son, “Davlat fuqarolik xizmati to‘g‘risida”gi 2022-yil 8-avgustdagi O‘RQ-788-son, “Normativ-huquqiy hujjatlarning va ular loyihalarining korrupsiyaga qarshi ekspertizasi to‘g‘risida”gi 2023-yil 8-avgustdagi O‘RQ-860-son, “Manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risida”gi 2024-yil 5-iyundagi O‘RQ-931-son;

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari (2019-yil 9-yanvardagi PF-5618-son, 2020-yil 29-iyundagi PF-6013-son, 2021-yil 16-iyundagi PF-6247-son, 2021-yil 6-iyuldagi PF-6257-son, 2021-yil 24-iyuldagi PF-6269-son, 2021-yil 6-iyuldagi PQ-5177-son, 2022-yil 12-yanvardagi PQ-81-son, 2022-yil 20-apreldagi PF-113-son, 2022-yil 11-maydagi PQ-240-son, 2022-yil 14-iyundagi PF-154-son, 2022-yil 21-iyundagi PF-269-son, 2023-yil 25-yanvardagi PF-14-son, 2023-yil 27-dekabrdagi PF-200-son, 2024-yil 5-iyundagi PQ-210-son, 2024-yil 21-iyundagi PQ-228-son);

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari (2020-yil 31-dekabrdagi 829-son, 2022-yil 16-maydagi 259-son, 2022-yil 20-maydagi VMQ-276-son) va boshq.

O‘zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi O‘RQ-419-son “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida” Qonuni

Qonun bilan quyidagilar belgilandi:

- korrupsiya tushunchasi;
- manfaatlar to‘qnashuvi tushunchasi;
- korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlari;
- korrupsiyaga qarshi kurashuvchi davlat organlari va ularning vakolatlari;
- korrupsiyani oldini olishga doir chora-tadbirlar;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarliligi

KORRUPSIYA DEGANDA NIMA TUSHUNILADI?

“Korrupsiya - shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeyidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish”.

O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida” Qonunning 3-moddasi

Жиззахда ДХХ ходимлари томонидан адвокат пора билан қўлга олинди

<https://t.me/UZBEKISTANOFFICIAL>

KORRUPSIYANING TURLARI

MAISHIY KORRUPSIYA

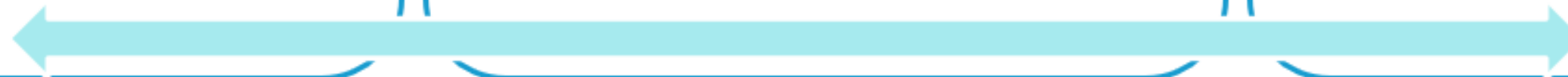
– davlat xizmatlarini ko‘rsatish sohasida fuqarolar va davlat xizmatchilari o‘rtasida vujudga keladigan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik

ISHBILARMONLIK (BIZNESDAGI) KORRUPSIYA – ushbu qilmish davlat xizmatchilari va tadbirkorlar o‘rtasida sodir etiladi

YUQORI HOKIMIYAT VAKILLARI KORRUPSIYASI – bu qilmish mamlakatning yuqori turuvchi hokimiyat rahbarlari, sud hokimiyati, huquqni muhofaza qiluvchi organlari tomonidan sodir etiladi

KORRUPSIYANING SABABLARI

1.IQTISODIY – davlat xizmatchilarining past oylik maoshi

2.INSTITUTIONAL – davlat idoralari ishidagi yopiqlik, davlatning kuchsiz kadrlar siyosati

3.IJTIMOIIY-MADANIY fuqarolarning tartibsizligi, jamoatchilik passivligi

Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni bevosita amalga oshiruvchi davlat organlari

- Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi
- Bosh prokuratura
- Davlat xavfsizlik xizmati
- Ichki ishlar vazirligi
- Adliya vazirligi
- Bosh prokuratura huzuridagi Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti
- qonun hujjatlariga muvofiq boshqa davlat organlari.

O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida" Qonunning 7-moddasi

O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi TARKIBI

O‘zbekiston Respublikasi korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi tarkibi jami 39 davlat organlari va idoralari rahbarlaridan iborat. Ularga, jumladan, kiradi:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Raisi, Milliy kengash raisi Tanzila Narbaeva

1	T.K.Narbaeva	—	O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati raisi, Milliy kengash raisi
2	A.X. Saidov	—	O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Spikerining birinchi o‘rinbosari, Milliy kengash raisining o‘rinbosari
3	X.B. Yodgorov	—	O‘zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi raisi
4	B.J. Islamov	—	O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi raisi
5	N.T. Yo‘ldoshev	—	O‘zbekiston Respublikasi Bosh prokurori
6	G.X. Yoziyev	—	O‘zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati raisi o‘rinbosari
7	J.J. Shirinov	—	O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi qo‘mita raisi
8	N.M. Umarov	—	O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati qo‘mita raisi
9	D.M. Saidjanov	—	O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi direktorining birinchi o‘rinbosari
10	B.T. Turabov	—	O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasi raisining birinchi o‘rinbosari
11	B.O. Saidov	—	O‘zbekiston Respublikasi tashqi ishlar vaziri
12	A.D. Tashkulov	—	O‘zbekiston Respublikasi adliya vaziri
13	.R. Bobojonov	—	O‘zbekiston Respublikasi ichki ishlar vaziri va boshq.

1. “Aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish” yo‘nalishida amalga oshirilgan ishlar:

“Shaxs - oila - mahalla - ta’lim muassasasi - tashkilot - jamiyat” prinsipi bo‘yicha tizimli va uzviy **jamiyatda huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirish ishlari tashkil etildi** (2019-yil 9-yanvardagi PF-5618-son Farmoni)

Respublika ta’lim muassasalarida **korrupsiyaga qarshi kurashishga oid huquqiy ta’lim va tarbiya berish tashkil etildi** (2021-yil 6-iyuldagi PQ-5177-son qarori)

Davlat xizmatchilarini **“halollik vaksinasi”** tamoyili asosida korrupsiyaga qarshi kurashish, manfaatlar to‘qnashuvi va odob-axloq qoidalari bo‘yicha maxsus o‘quv kurslarda o‘qitish tizimini joriy etildi (2021-yil 6-iyuldagi PQ-5177-son qarori)

Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzluksiz oshirish maqsadida, **2025-yil 1-yanvardan «Korrupsiyaga qarshi kurashish virtual akademiyasi» elektron platformasini** joriy etilishi belgilandi (2024-yil 21-iyundagi PQ-228-son qarori)

2.“DAVLAT VA JAMIYAT HAYOTINING BARCHA SOHALARIDA KORRUPSIYANING OLDINI OLISHGA DOIR CHORA-TADBIRLARNI AMALGA OSHIRISH” yo‘nalishida qilingan ishlar:

3. “KORRUPSIYAGA OID HUQUQBUZARLIKLARNI SODIR ETGANLIK UCHUN JAVOBGARLIKNING MUQARRARLIGI PRINSIPINI TA’MINLASH” yo‘nalishi:

Korrupsiyaga
oid
huquqbuzarliklar
toifasiga kiruvchi
**ma’muriy
huquqbuzarlik
va
jinoyatlar (2020-
yil
31-dekabrdagi
VMK-829-son)**

Nodavlat tijorat tashkilotining yoki boshqa nodavlat tashkilotining xizmatchisini pora evaziga og‘dirib olish (MJtK 61¹-moddasi);

Davlat organining, davlat ishtirokidagi tashkilotning yoki fuqarolar o‘zini o‘zi boshqarish organining xizmatchisini pora evaziga og‘dirib olish (MJtK 193¹-moddasi);

Davlat organi, davlat ishtirokidagi tashkilot yoki fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organi xizmatchisining qonunga xilof ravishda moddiy qimmatliklar olishi yoki mulkiy manfaatdor bo‘lishi (MJtK 193²-moddasi)

O‘zlashtirish yoki rastrata yo‘li bilan talon-toroj qilish (*JK 167-modda 2-qism ”g” bandi*);

Firibgarlik (*JK 168-modda 3-qismi ”v” bandi*);

Tijoratda pora evaziga og‘dirib olish (*JK 192⁹-moddasi*);

Nodavlat tijorat tashkilotining yoki boshqa nodavlat tashkilotining xizmatchisini pora evaziga og‘dirib olish (*JK 192¹⁰-moddasi*);

Hokimiyat yoki mansab vakolatini suiste’mol qilish (*JK 205-moddasi*);

Mansab soxtakorligi (*JK 209-moddasi*);

Pora olish, pora berish, pora olish-berishda vositachilik qilish (*JK 210, 211, 212-moddalari*);

Davlat organining, davlat ishtirokidagi tashkilotning yoki fuqarolar o‘zini o‘zi boshqarish organining xizmatchisini pora evaziga og‘dirib olish (*JK 213-moddasi*);

Davlat organi, davlat ishtirokidagi tashkilot yoki fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organi xizmatchisining qonunga xilof ravishda moddiy qimmatliklar olishi yoki mulkiy manfaatdor bo‘lishi (*JK 214-moddasi*);

Jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirish (*JK 243-moddasi*);

Hokimiyatni suiiste’mol qilish, hokimiyat vakolatidan tashqariga chiqish yoki hokimiyat harakatsizligi (*JK 301-moddasi*)

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyuldagi PF-6257-son farmoniga asosan ...

Korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun
**uzoq muddatli ozodlikdan
mahrum qilish jazo chorasini**
keskin kuchaytirish (2021-yil
6-iyuldagi PF-6257-son)

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyuldagi PF-6257-son farmoniga asosan ...

Korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etgan shaxslarga nisbatan jinoiy **jazoni o'tashda jazoni yengillashtirish** normalarini qo'llanilishiga cheklovlar belgilash

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyuldagi PF-6257-son farmoniga asosan ...

Agentlikka ”Korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etishda aybdor deb topilgan shaxslarning ochiq **elektron reestri**”ni yuritish belgilandi

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyuldagi PF-6257-son farmoniga asosan ...

Daromadlar va mulkni deklaratsiyalash jarayonida aniqlangan **noqonuniy boylik orttirganlik uchun javobgarlik o'rnatish** belgilandi

Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun jinoiy javobgarlikka tortilganlar statistikasi

2024-yilda Respublika bo'yicha jami **6 ming 898 nafar** shaxs tomonidan 5 ming 716 korrupsiyaga oid jinoyatlar sodir etilgan

“O‘zbekiston – 2030” strategiyasi bilan, 2030 yilgacha quyidagilar eng ustuvor vazifa etib belgilandi:

- “Transparency International” xalqaro tashkiloti tomonidan e’lon qilinadigan **Korrupsiyani qabul qilish indeksida kamida 50 pog‘onaga ko‘tarilish,**
- davlat xaridlari to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarini buzish holatlarini **2 barobarga kamaytirish,**
- - davlat xaridlarini to‘g‘ridan-to‘g‘ri shartnoma tuzish orqali amalga oshirishda mablag‘larni **talon-toroj qilish holatlari, tovar va xizmatlarning narxi bozor qiymatidan oshib ketishining oldini olish bo‘yicha jamoatchilik nazoratini to‘laqonli joriy qilish** hamda
- **100 foiz** normativ-huquqiy hujjatlarning **“korrupsiyadan xoli qonunchilik” tamoyili asosida ishlab chiqilishini ta’minlash** ko‘rsatgichlariga erishish barcha davlat organlari va tashkilotlari faoliyatida eng ustuvor vazifa etib belgilandi.

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!